

A r v a m u s

üliõpilase V i r v e P a p l i diplomitööst "Koondlause eesti keeles".

Retsenseeritav diplomitöö on üsna mahukas, 210 käsitsi kirjutatud lehekülge koos kirjanduse loetelu ja sisukorraga. Töös on võetud vaatluse alla koondlause eesti keeles. Jälgitakse koondlause olemust, korduvaid lauseliikmeid, samuti sidesõnu ja kirjavahemärke koondlauses. Nagu selgub sissejuhatusest, on tööstusmaterjalina 18-st teosest välja kirjutatud sedeldatud 1520 lausenäidet, mis on teemakohaselt süstematiseeritud. Küllaldase ülevaate koondlause käsitlest ajaloolises aspektis saame 1. peatüki põhjal, kus autor analüüsib hoolikalt eesti keele grammatikates toodud seisukohti koondlause olemusest. Samaaegselt juhitakse tähelepanu ebatäpsustele ja vasturääkivustele, mis leiduvad kooligrammatikates koondlause mõiste selgitamisel.

Diplomitöö on hinnatav uurimus, mis aitab esile tuua mõndagi vaieldavat süntaksiprobleemide valdkonnas (sama- ja eriliigiliste täiendite lähem piiritlemine, kirjavahemärkide kasutamine sama- ja eriliigiliste täienditega koondlauses, intonatsiooni osa koondlauses jm.). Töö kirjutamisel on kasutatud kõrvutavalt sellekohast alikmaterjali koondlause kohta vene keeles.

Tuleb hinnata autori head analüüsimisvõimet ja iseseisvust probleemide tõstatamisel ja omapoolsite seisukohtade võtmisel, kuivõrd seda lubab tööks kasutatud näidismaterjal.

Retsensendil on käesoleva töö puhul üksnes väheseid märkusi ja tähelepanekuid eksimustest.

Pole põhjust võtta kõne alla keeleõpikuid, kus jälgitavat küsimust ei puudutata (lk. 14 - Leetbergi "Eesti lauseõpetus keskkoolile").

Lk. 17 väidab autor, et pärast sõja järgsetest grammatikatest on vaadeldud ainult keskkooliõpikuid. Ometi leiame siit veel J. Valgma "Küsimusi süntaksi õpetamise metoodikast" (lk. 26 jm.).

Keeleliselt on töö korrektne, sõnastus ladus ja ilmekas. Ei tahaks ainult leppida väljendusega, et näitematerjal on valitud nii minevikus kui ka kaasajal kirjutatud teostest (lk. 2).

Lk. 9 esineb viide lk. 7, 14, 24, 25 pro lk. 7, 14, 24, 25. Leidub veel tehnilist laadi puudusi, nagu sulgude ärajätmist (lk. 83), kursiivi puudumist (lk. 22, 36, 56, 92, 94, 145) jm.

Miks on kasutatud lühendeid J ja N (L. Koidula "Jutud ja näidenäidid"), M ja R (R. Sirge "Maa ja rahvas"), kui A. H. Tammsaare romaani "Tõde ja õigus" lühend on T Õ?

Pole otstarbekas anda eraldi töös kasutatud lühendeid ja

näidete allikaid (lk-203 ja 208).Diplomand on probleemi põhiliselt õigesti mõistnud ja analüüsinud.Retsensendi arvates on kõnesolev töö asjakohane uurimus,mis on nii sisult kui vormilt diplomitöö nõuded täitnud.